

Έτησια Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας (έτος αναφοράς: 2022-2023)

Σχολική Μονάδα: 32ο ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - 1901166

Σχολικό Έτος: 2022 - 2023

Ημερομηνία Εξαγωγής: 10/08/2023

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Καταγράφονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας, που κρίνονται σημαντικά για την αποτύπωση της εικόνας του σχολείου

Η σχολική μονάδα χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερη ποικιλομορφία σχετικά με την καταγωγή και τα πολιτισμικά περιβάλλοντα στα οποία έχουν διαβιώσει οι μαθητές. Για την ακρίβεια, το σχολείο βρίσκεται σε συμβολή τριών διαφορετικών γεωγραφικών τομέων του δυτικού κέντρου της πόλης (Ανω Πόλη, Συκιές -Νεάπολη, όρια Δυτικού κέντρου : περιοχή Κασσάνδρου και Παναγίας Φανερωμένης). Πρόκειται για τόπο εγκατάστασης μεταναστευτικών πληθυσμών από τα τέλη της δεκαετίας 1980, όπως και μετεγκατάστασης Τουρκόφωνων μουσουλμάνων της Θράκης. Τα χαρακτηριστικά αυτά της μετακίνησης και εγκατάστασης πληθυσμών στην περιοχή εμβέλειας του σχολείου μας δημιουργούν τις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας του έργου μας.

Κατά το σχολικό έτος 2022-2023 το σχολείο συλλειτουργήσε με το 23^ο ΓΕΛ και το 26^ο Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης σε πρωινό κύκλο.

Το μαθητικό δυναμικό του σχολείου μας αποτελείται κατά ένα μεγάλο μέρος (40% περίπου) από παλινοστούντες και αλλοδαπούς μαθητές που είναι παιδιά οικονομικών μεταναστών. Χώρες προέλευσης είναι κυρίως η Αλβανία, η Γεωργία και οι χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης αλλά φοιτούν και μαθητές από Συρία, Ιράκ, Πακιστάν και Αρμενία. Το μεγαλύτερο μέρος των μαθητών προέρχεται από οικογένειες μέτριου ως πολύ χαμηλού οικονομικού επιπέδου.

Στο σχολείο είναι εγγεγραμμένοι και Μωαμεθανοί μαθητές Ελληνικής υπηκοότητας, οι οποίοι κατοικούν στην περιοχή. Σχετικά με τους μαθητές αυτούς παρατηρείται διαρροή, διότι συνήθως διακόπτουν τη φοίτησή τους στο μέσο του διδακτικού έτους, λόγω της ιδιαιτερότητας της κουλτούρας τους, των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι οικογένειές τους ή των μετακινήσεών τους. Τα παραπάνω έχουν ως συνέπεια να προκύπτουν προβλήματα τόσο ως προς την επίδοση των μαθητών αυτών όσο και ως προς τη συνεργασία με τις οικογένειές τους.

Για φέτος δεν λειτούργησε στο σχολείο μας τάξη υποδοχής Τ.Υ ΖΕΠ Ι κατά το διάστημα Νοεμβρίου 2022 - Ιουνίου 2023 επειδή δεν συγκεντρώθηκε ο απαιτούμενος για την ίδρυση της τάξης αριθμός (07).

Πραγματοποιήθηκαν προγραμματισμένες δράσεις, όπως εκδρομές, εκδηλώσεις στο πλαίσιο της τοπικής κοινότητας, εκπαιδευτικά προγράμματα και συνεργασίες με άλλα σχολεία, φορείς, γονείς και κηδεμόνες, όπως είθισται να συμβαίνει σε κάθε σχολική χρονιά.

B. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Θετικά σημεία

Μετά την καταγραφή περιστατικών σχολικού εκφοβισμού στη σχολική μας μονάδα, η ομάδα Δράσης υιοθέτησε πρακτικές και δράσεις οι οποίες βοήθησαν εν μέρει στην αντιμετώπιση καθώς και στην πρόληψη νέων φαινομένων εκφοβισμού κάθε είδους, όπως σωματικής, λεκτικής, ψυχολογικής βίας. Ήταν κοινή διαπίστωση του συλλόγου διδασκόντων ότι οι σχέσεις μεταξύ των μαθητών βελτιώθηκαν σε μεγάλο βαθμό.

Παρόλα αυτά η ενδοσχολική βία είναι ένα πολύπλοκο, πολυπαραγοντικό πρόβλημα το οποίο παίρνει μεγάλες διαστάσεις τα τελευταία χρόνια, επομένως κάθε προσπάθεια πρόληψής της θα πρέπει να βασίζεται σε μακροχρόνιες, ολιστικού τύπου δράσεις. Είναι απαραίτητο να υπάρχει ένα σχέδιο Δράσης το οποίο να αναδιαμορφώνεται και να εμπλουτίζεται κάθε σχολική χρονιά με νέες δραστηριότητες και περισσότερους εμπλεκόμενους φορείς. Για παράδειγμα, η ομάδα μας προτείνει δράσεις ενημέρωσης/επιμόρφωσης γονέων και κηδεμόνων τις οποίες θα διοργανώσει το σχολείο, με πρόσκληση ειδικών ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών.

Επίσης, η ομάδα μας προτείνει τη δημιουργία ενός ιστοχώρου γονέων (blog ή κάποιο άλλο ψηφιακό μέσο), στο οποίο θα αναρτώνται σχετικά άρθρα, παρουσιάσεις κ.α., ώστε να υπάρχει διαρκής ενημέρωση και ο οποίος μελλοντικά, μπορεί να εξελιχθεί και σε χώρο συζήτησης και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ γονέων και σχολείου.

Σημεία προς βελτίωση

Διοικητική λειτουργία

Θετικά σημεία

Ο ρόλος της συντονίστριας εκπαιδευτικού εξαντλήθηκε στην παροχή υποστήριξης των παιδιών που συμμετείχαν στην αξιολόγηση του δείκτη ώστε να νιώσουν ασφάλεια και σιγουριά πως κάποιος ήταν πραγματικά δίπλα τους πρόθυμος να τα ακούσει και να κατανοήσει τους προβληματισμούς και τις ανησυχίες τους. Με τον τρόπο αυτό καλλιεργήθηκε ένα κλίμα συνεργασίας, αλληλοβοήθειας, εμπιστοσύνης και ενσυναίσθησης τόσο ανάμεσα στην εκπαιδευτικό και τους μαθητές όσο και μεταξύ των ίδιων των μαθητών/τριών. Τα περισσότερα παιδιά ένωσαν άνετα και μίλησαν για τα προβλήματά τους έχοντας την απόλυτη προσοχή και τη βοήθεια τόσο της Συντονίστριας εκπαιδευτικού όσο και των συμμετεχόντων συμμαθητών τους. Εστίασαμε το ενδιαφέρον μας σε συνεντεύξεις/εκμυστηρεύσεις των παιδιών και προσπαθήσαμε να αναζητήσουμε τα κίνητρα που οδηγούν τα παιδιά αυτά σε αυτού του είδους τρόπο έκφρασης στο σχολικό περιβάλλον.

Σημεία προς βελτίωση

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Θετικά σημεία

Θεωρούμε πολύ σημαντική την προώθηση δράσεων-συζητήσεων-εκδηλώσεων (π.χ. βιβλιοπαρουσιάσεις, προβολές ταινιών, εικαστικά εργαστήρια, διαδραστικές ομιλίες, κ.α.) με στόχο την ευαισθητοποίηση σε θέματα βίας και σχολικού εκφοβισμού.

Σημεία προς βελτίωση

Γ. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Λειτουργία

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

3

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών και εκπαιδευτικών

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών και εκπαιδευτικών

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Λειτουργία

Διοικητική λειτουργία

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

1

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας

Λειτουργία

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

0

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις

-

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Η ενδοσχολική βία είναι ένα πολύπλοκο, πολυπαραγοντικό πρόβλημα το οποίο παίρνει μεγάλες διαστάσεις τα τελευταία χρόνια τόσο που κάθε προσπάθεια πρόληψης της θα πρέπει να βασίζεται σε μακροχρόνιες, ολιστικού τύπου δράσεις. Μέσα από τις δράσεις αυτές θα δημιουργείται ένα θετικό κλίμα εμπιστοσύνης, αλληλοσεβασμού και συλλογικότητας, πάνω στο οποίο θα οικοδομούνται και θα βελτιώνονται διαρκώς οι σχέσεις του ανθρώπινου δυναμικού της σχολικής μας μονάδας.

Σημαντικότερα αποτελέσματα των Δράσεων

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΕ ΣΥΝΕΧΗ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ

Μετά την αξιολόγηση και την επανεκτίμηση όλων των στοιχείων εξήχθησαν τα παρακάτω αποτελέσματα:

Αξιοποιήθηκαν οι πληροφορίες από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων, συσχετίστηκαν τα αποτελέσματα αυτά με το θέμα του δείκτη αξιολόγησης, εξετάστηκαν οι παράγοντες που συνεπικουρούν στην ύπαρξη μιας μη ανταγωνιστικής συνεργασίας μεταξύ γονέων/κηδεμόνων και δασκάλων και εξήχθη το συμπέρασμα πως Σχολείο και Οικογένεια βρίσκονται σε σχέση αλληλεπίδρασης αναφορικά με τη διαμόρφωση της προσωπικότητας των μαθητών/τριών.

Μέσα από τα εργαλεία που χρησιμοποιήσαμε (ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, προσωπικές συζητήσεις με τους μαθητές, Ομάδα Εστίασης, δημοσκοπική έρευνα) αξιοποιήσαμε όλα τα αναγκαία στοιχεία και καταφέραμε στοχευμένα όχι μόνο να κατανοήσουμε και να ερμηνεύσουμε τα κίνητρα των αρνητικών/παραβατικών συμπεριφορών κάποιων μαθητών μας αλλά και να προσδιορίσουμε τη συμβολή του οικογενειακού περιβάλλοντος στην επίδοση και τη συμπεριφορά των παιδιών γενικότερα.

Αποδείχτηκε πως Σχολείο και Οικογένεια δεν συγκρούονται αλλά αλληλοσυμπληρώνονται και ευθυγραμμίζονται στην κοινή προσπάθεια που είναι η διαμόρφωση του τρόπου σκέψης και στάσης των μαθητών/τριών και κατά συνέπεια της ολοκλήρωσή τους σε προσωπικότητες με αυξημένη ευσυναίσθηση του ρόλου τους ως αυριανοί πολίτες με δικαιώματα και υποχρεώσεις στην κοινωνία στην οποία θα ενταχθούν.

Σημαντικός παράγοντας στην πραγμάτωση των στόχων μας ήταν σαφώς και η σωστή υπο/στήριξη που μας πρόσφερε η Διοίκηση της Σχολικής μονάδας. Η αποτελεσματικότητα της Διεύθυνσης επηρέασε σε μεγάλο βαθμό την επίτευξη των στόχων μας στους οποίους βεβαίως περιλαμβάνεται η ενίσχυση της αυτοαντίληψης και της κοινωνικοσυναισθηματικής μάθησης πράγμα που οδηγεί στην επίτευξη συγκεκριμένων παιδαγωγικών στόχων και συνεπώς κάνει το σχολείο πιο ελκυστικό στους μαθητές/τριές του με σταθερή φοίτηση και καλές επιδόσεις.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

Οι εκπαιδευτικοί εφαρμόζουν κατάλληλες πρακτικές, για την πρόληψη και αντιμετώπιση αρνητικών συμπεριφορών μεταξύ των μαθητών, σε πρώιμο στάδιο. Από την αποτίμηση των αποτελεσμάτων μπορούμε να υποθέσουμε ότι:

- το πρόβλημα της ενδοσχολικής βίας είναι ακόμα υπαρκτό, παρά την μείωση του αριθμού των περιστατικών που αντιμετωπίζει το σχολείο τα τελευταία χρόνια, καθώς περίπου το 16-35% των μαθητών έχουν βιώσει κάποιας μορφής βία (λεκτική, σωματική ή ρατσισμού) στο σχολικό χώρο.
- αν και υπάρχει καλή σχέση μεταξύ μαθητών και καθηγητών, τα θύματα ενδοσχολικής βίας αποφεύγουν να ενημερώνουν τους καθηγητές τους, ίσως για να μη δοθεί έκταση στο περιστατικό και κλιμακωθεί η ένταση.
- ένα μεγάλο ποσοστό των θυμάτων της ενδοσχολικής βίας (50% περίπου) αποφασίζει να μη μιλήσει σε κανέναν για το περιστατικό, ενώ όσοι μαθητές/τριες αποφασίζουν να μιλήσουν σχετικά με αυτό (13%), οι καθηγητές είναι η τελευταία τους επιλογή, παρά την καλή σχέση που η πλειοψηφία των μαθητών (87%) διατηρεί μαζί τους.
- η συντριπτική πλειοψηφία εξ αυτών (59%) φροντίζουν να ενημερώνουν τους καθηγητές και τη διευθύντρια του σχολείου, ώστε να δοθεί μια λύση.

- Βελτιώθηκε η στάση των μαθητών όσον αφορά την τήρηση των κανόνων σχολικής ζωής και μειώθηκε η εκδήλωση αρνητικών μορφών συμπεριφοράς.
- Οι μαθητές ανέπτυξαν δεξιότητες διαχείρισης ειρηνικής επίλυσης συγκρούσεων και οι αρνητικές συμπεριφορές περιορίστηκαν σε επίπεδο απλής διαφωνίας μεταξύ τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η μειωμένη καταγραφή περιστατικών στο ποινολόγιο και στα πρακτικά του συλλόγου διδασκόντων.

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΑΛΛΗΛΟΣΕΒΑΣΜΟΥ, ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Η ομάδα μας θεωρεί ότι με τις δράσεις μας η σχολική χρονιά ολοκληρώθηκε χωρίς έντονες συγκρούσεις μεταξύ των μαθητών. Αναπτύχθηκε σε μεγάλο βαθμό κλίμα συνεργασίας και αλληλοκατανόησης στη μαθητική κοινότητα.

Οι μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες και αναπτυξιακές διαταραχές ένιωσαν ασφάλεια και αποδοχή από τους συμμαθητές τους μέσα στο σχολικό περιβάλλον. Αυτό αποδεικνύεται από την προθυμία προσέλευσης των μαθητών αυτών στο συγκεκριμένο σχολείο. Ο ρόλος των εκπαιδευτικών εξαντλήθηκε στην παροχή υποστήριξης των παιδιών αυτών ώστε να νιώσουν ασφάλεια και σιγουριά πως κάποιος ήταν πραγματικά δίπλα τους πρόθυμος να τα ακούσει και να κατανοήσει τους προβληματισμούς και τις ανησυχίες τους. Με τον τρόπο αυτό καλλιεργήθηκε ένα κλίμα συνεργασίας, αλληλοβοήθειας, εμπιστοσύνης και ενσυναίσθησης τόσο ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές όσο και μεταξύ των ίδιων των μαθητών/τριών. Τα περισσότερα παιδιά ένιωσαν άνετα και μίλησαν για τα προβλήματά τους έχοντας την απόλυτη προσοχή και τη βοήθεια τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των συμμαθητών τους. Εστίασαμε το ενδιαφέρον μας σε συνεντεύξεις/εκμυστηρεύσεις των παιδιών και προσπαθήσαμε να αναζητήσουμε τα κίνητρα που οδηγούν τα παιδιά αυτά σε αρνητικούς τρόπους έκφρασης στο σχολικό περιβάλλον.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Δεν παρουσιάστηκαν ιδιαίτερες δυσκολίες καθώς υπήρξε άψογη συνεργασία τόσο μεταξύ των εκπαιδευτικών όσο και μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών ή ακόμη και των γονέων/κηδεμόνων. Οι δυσκολίες, ωστόσο, που έθεσαν κάποιους περιορισμούς στην υλοποίηση των δράσεών μας ήταν οι διάφορες ιώσεις, από τις οποίες νόσησαν τόσο μέλη της ομάδας μας όσο και αρκετοί μαθητές μας.

Βασικό πρόβλημα θεωρείται η έλλειψη παρουσίας σχολικού ψυχολόγου ή κοινωνικού λειτουργού σε ημερήσια βάση. Το γεγονός ότι ο σχολικός ψυχολόγος παρευρισκόταν στο σχολικό μας συγκρότημα για μια μόνο ημέρα την εβδομάδα, υπήρξε ανασταλτικός παράγοντας στην παροχή ουσιαστικής βοήθειας στις περιπτώσεις αντιμετώπισης των παραβατικών συμπεριφορών κάποιων μαθητών.

Ένα σοβαρό, ωστόσο, πρόβλημα που αντιμετωπίσαμε στη διάρκεια της Δράσης μας ήταν η έλλειψη Συλλόγου γονέων και κηδεμόνων, (λόγω μη σύστασής του ως συλλογικού οργάνου). Ο παράγοντας αυτός λειτούργησε ανασταλτικά στη συνεργασία του σχολείου με το σύνολο των γονέων/κηδεμόνων των μαθητών μας. Θεωρούμε πως η βοήθειά του θα ήταν αποτελεσματική στην ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ των μαθητών τόσο με τη διοργάνωση σχολικών εκδηλώσεων (π.χ. χοροεσπερίδων) όσο και με την οικονομική ενίσχυση αδύναμων οικονομικά μαθητών.

Ανάδειξη Πρακτικών και προτάσεις για αξιοποίησή τους από άλλα σχολεία (προαιρετικά).

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις

Θέμα 1

Αξουας

Σχέσεις σχολείου - οικογένειας

Ειδικότερο Θέμα

Πραγματοποιήθηκε ενδοσχολική επιμόρφωση από τον Σύμβουλο Σχολικής Ζωής του σχολείου μας με θέμα: " Ενδοοικογενειακή Βία και οι Συνέπειές της στη σχολική/μαθητική ζωή των παιδιών" Η συνεργασία με τον Σύμβουλο Σχολικής Ζωής υπήρξε καθοριστική αναφορικά με τις συναντήσεις τόσο με τους μαθητές/τριες που χρειάζονταν βοήθεια όσο και με τους γονείς /κηδεμόνες των μαθητών αυτών. Πραγματοποιήθηκε, επίσης, ενημερωτική δράση από το Κέντρο Οικογενειακού Προγραμματισμού, χωριστά για κάθε φύλο με θέμα: 'Σεξουαλική Αγωγή για Κορίτσια' & 'Σεξουαλική Αγωγή για Αγόρια'. Η συγκεκριμένη δράση θεωρούμε πως συμβάλλει τα μέγιστα στη σωστή ενημέρωση των μαθητών/τριών μας αφού συχνά αυτή η διαδικασία παρακάμπτεται από τους γονείς/κηδεμόνες ή γίνεται πλημμελώς.

Θέμα 2

Αξουας

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Ειδικότερο Θέμα

Επιμορφώσεις των εκπαιδευτικών της ομάδας Δράσης: Ημερίδα με θέμα: " Ένταξη παιδιών από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (ΕΚΟ)σε ένα συμπεριληπτικό σχολείο", Διοργάνωση του Ελληνικού Παρατηρητηρίου για τη Διαπολιτισμική παιδεία και εκπαίδευση (8/11/22). Παρακολούθηση ημερίδας της Ομοσπονδίας Γονέων: " Γιατί φουντώνει η βία στα σχολεία"(4/12/22).

Θέμα 3

Αξουας

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών και εκπαιδευτικών

Ειδικότερο Θέμα

Θέμα 4

Αξονας

Σχέσεις σχολείου - οικογένειας

Ειδικότερο Θέμα

Αναφορικά με την ενδοσχολική βία είναι απαραίτητο να υπάρχει ένα σχέδιο δράσης το οποίο να αναδιαμορφώνεται και να εμπλουτίζεται κάθε σχολική χρονιά με νέες δραστηριότητες και περισσότερους εμπλεκόμενους φορείς. Θα πρέπει να πραγματοποιούνται επιμορφώσεις από διάφορους εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς φορείς αναφορικά με τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού τόσο στο σχολείο όσο και στην οικογένεια. Η ομάδα μας προτείνει δράσεις ενημέρωσης/επιμόρφωσης γονέων/ κηδεμόνων τις οποίες θα διοργανώνει το σχολείο, με πρόσκληση ειδικών ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών. Προτείνει, επίσης, τη δημιουργία ενός ιστοχώρου γονέων (blog ή κάποιο άλλο ψηφιακό μέσο), στο οποίο θα αναρτώνται σχετικά άρθρα, παρουσιάσεις κ.α., ώστε να υπάρχει διαρκής ενημέρωση και ο οποίος μελλοντικά, μπορεί να εξελιχθεί και σε χώρο συζήτησης και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ γονέων και σχολείου. Οι κηδεμόνες θα πρέπει να ενημερώνονται για την πραγματοποίηση ημερίδων σχετικών με τις Οικογενειακές Σχέσεις, την Ενδοοικογενειακή βία, κλπ, είτε δια ζώσης, είτε με την αποστολή των σχετικών συνδέσμων (links) ώστε να μπορούν να τις παρακολουθούν εξ' αποστάσεως μέσω internet. Σημαντική θεωρείται η προτροπή των γονέων /κηδεμόνων για τη συμμετοχή τους σε Ομάδες Στήριξης και Συμβουλευτικής όταν αυτό κρίνεται βεβαίως αναγκαίο.
